

द्वैतवेदान्तः शास्त्रि-पाठ्यक्रमः

VII SEMESTER

DSCC 20- अन्यत्रप्रसिद्ध-शब्दानां परमात्मनि समन्वयः

पाठ्यक्रमस्य उद्देश्यानि (Course Objectives)

- अद्वैतवेदान्तरीत्या जीवेश्वराभेदवादस्य सामान्यपरिचयः ।
- अद्वैतवेदान्तरीत्या जीवेश्वराभेदे प्रमाणप्रदर्शनम् ।
- जीवेश्वराभेदस्य औपाधिकत्वप्रदर्शनम् ।
- जीवेश्वराभेदे कारणस्य उपाधेः निराकरणक्रमनिरूपणम् ।

अधिगमस्य परिणामाः (Learning Outcomes): अस्य पाठ्यक्रमस्य अध्ययनानन्तरं छात्राः :-

- समन्वयाध्यायस्य समन्वयप्रकारान् ज्ञास्यन्ति ।
- प्रथमाध्यायप्रथमपादे प्रतिपादितानां समन्वयानां निरूपणे समर्था भविष्यन्ति ।
- अन्यत्रप्रसिद्धशब्दसमन्वयद्वारा समस्तशब्दसमन्वयावगमने समर्था भविष्यन्ति ।
- परमात्मनः सकलवेदप्रतिपाद्यत्वम् ज्ञास्यन्ति ।

श्रेयोऽङ्क-प्रारूपम् (Credit Framework)

पाठ्यक्रमकूटाङ्कः Course Code	पाठ्यक्रमशीर्षकः Course Title	पाठ्यक्रमस्य श्रेयोऽङ्कविभाजनम् Credit Distribution of the Course			श्रेयोऽङ्काः Credits
		व्याख्यानम् Lecture	अनुशिक्षणम् Tutorial	प्रशिक्षणम्/अभ्यासः Practical/Practice	
DSCC 20	अन्यत्रप्रसिद्ध-शब्दानां परमात्मनि समन्वयः	04	0	0	04

पाठ्यक्रमविवरणम्

अन्विति: १.

श्रेयोङ्क: 1

आनन्दमयाऽदि-शब्दानां परमात्मनि समन्वयः

- आनन्दमयाऽधिकरणस्य सङ्गत्यादि-निरूपणम्
- तत्स्थसूत्रव्याख्यानम्
- परमतविमर्शः
- अधिकरण-प्रयोजन-निरूपणम्

अन्विति: २.

श्रेयोङ्क: 1

लोकतः अन्यत्रप्रसिद्ध-शब्दानां समन्वयः

- अष्टम-नवमाऽधिकरणयोः सङ्गति-निरूपणम्
- आकाशाऽदिशब्दानां समन्वयः
- प्राणाऽदि-शब्द-समन्वयः
- अधिकरण-प्रयोजन-निरूपणम्

अन्विति: ३.

श्रेयोङ्क: 1

ज्योतिरादि-शब्दानां समन्वयः

- दशमाऽधिकरणस्य सङ्गति-निरूपणम्
- ज्योतिरादि-शब्दानां समन्वय-प्रदर्शनम्
- सदृश-शब्दानां समन्वय-चिन्तनम्
- अधिकरण-प्रयोजन-निरूपणम्

अन्विति: ४.

श्रेयोङ्क: 1

गायत्र्यादि-शब्दानां समन्वयः

- एकादश-द्वादशाऽधिकरणयोः सङ्गति-कथनम्
- गायत्र्यादि-शब्दानां समन्वय-प्रदर्शनम्
- प्राणाऽदि-शब्दानां समन्वय-चिन्तनम्
- अधिकरण-प्रयोजन-निरूपणम्

निर्धारितग्रन्थाः(Essential/Recommended Readings/Texts)

1. आनन्दतीर्थकृतं ब्रह्मसूत्रभाष्यम् (समन्वयाऽध्यायस्य षष्ठाऽधिकरणात्पादसमाप्तिं यावत्)

सहायकग्रन्थाः(Additional Readings :)

1. ब्रह्मसूत्रभाष्यम् - Published by ABMM Bangalore.
2. ब्रह्मसूत्रभाष्यम् - Published by PPSM Bangalore.
3. ब्रह्मसूत्रभाष्यम् - Published by DVSRF Bangalore.

परीक्षापद्धति: माध्यमश्च(Examination Scheme and Mode)

(क) परीक्षाद्वारा बाह्यमूल्याङ्कनम् -

1. वैकल्पिकप्रश्नोत्तराणि, 2. एकेन वाक्येन उत्तरलेखनम्, 3. लघूत्तरीयप्रश्नाः, 4. दीर्घोत्तरप्रश्नाः।

(ख) आन्तरिकमूल्याङ्कनम् -

अधोलिखितेषु कानिचित् चत्वारि आश्रित्य मूल्याङ्कनं विधेयम्-

1. कार्यशालासु भागग्रहणम्।
2. प्रदत्तकार्यलेखनम्।
3. पाठ्यविषयाधारेण चलच्चित्रनिर्माणम्।
4. शास्त्रसंजीवनीकार्यक्रमे भागग्रहणम्।
5. वाग्वर्धिनीसभायाम् अधीतविषयप्रस्तुतिः।

द्वैतवेदान्तः शास्त्रि-पाठ्यक्रमः

VII SEMESTER

DSCC 21- परापरविद्याविमर्शः

पाठ्यक्रमस्य उद्देश्यानि (Course Objectives)

- परापरविद्ययोः सामान्यपरिचयः ।
- युगभेदेन ज्ञानकर्मणोः तथा उपासनायाः भेदप्रदर्शनम् ।
- विष्णोः सकलवेदप्रतिपाद्यत्वं उपनिषदभिप्राय इति निरूपणम् ।
- भगवत्साक्षात्कारे यथार्थज्ञानमेव साधनमिति निरूपणम् ।

अधिगमस्य परिणामाः (Learning Outcomes): अस्य पाठ्यक्रमस्य अध्ययनानन्तरं छात्राः :-

- वेदविद्यायाः महत्वं वेदविहितकर्मानुष्ठानक्रमञ्च ज्ञास्यन्ति ।
- जीवन्मुक्तावस्थायाः तथा तज्जीवनक्रमस्य चनिरूपणे समर्था भविष्यन्ति ।
- मोक्षक्रमं तथा तत्साधनानि च ज्ञास्यन्ति ।
- जीवेशयोः भेदः मुक्तावप्यस्तीति श्रुत्यभिप्रायं ज्ञास्यन्ति ।

श्रेयोऽङ्क-प्रारूपम् (Credit Framework)

पाठ्यक्रमकूटाङ्कः Course Code	पाठ्यक्रमशीर्षकः Course Title	पाठ्यक्रमस्य श्रेयोऽङ्कविभाजनम् Credit Distribution of the Course			श्रेयोऽङ्काः Credits
		व्याख्यानम् Lecture	अनुशिक्षणम् Tutorial	प्रशिक्षणम्/अभ्यासः Practical/Practice	
DSCC 21	परापरविद्याविमर्शः	04	0	0	04

पाठ्यक्रमविवरणम्

अन्विति: १.

श्रेयोङ्कः 1

उपनिषदागतिक्रमनिरूपणम्

- परापरविद्यानिरूपणम्
- विष्णोः सकलवेदप्रतिपाद्यत्वम्
- युगभेदेन उपासनाभेदः
- वेदविद्यायाः परविद्यात्वम्
- विश्वकर्ता भगवान् विष्णुः

अन्विति: २.

श्रेयोङ्कः 1

कर्मानुष्ठानपद्धतिः ।

- कृतयुगे कर्मानुष्ठानम्
- त्रैविद्याः के ?
- गुरुराश्रयणीय एव
- अक्षरनिरूपणम्
- यज्ञादीनां सृष्टिः परमात्मनः पारम्यं तथा तदुपासना

अन्विति: ३.

श्रेयोङ्कः 1

भगवत्साक्षात्कारः तत्साधनञ्च ।

- यथार्थज्ञानमेव साक्षात्कारसाधनम्
- भगवत्साक्षात्कारेणैव संसारनिवृत्तिः
- ज्योतिषां ज्योतिः परमात्मा
- जीवेशभेदः

अन्विति: ४.

श्रेयोङ्कः 1

जीवन्मुक्तः तज्जीवनञ्च

- जीवन्मुक्तावस्था
- जीवन्मुक्तानां जीवनक्रमः
- जीवन्मुक्तानां मोक्षक्रमः
- मोक्षतत्साधनानां निरूपणम्

निर्धारितग्रन्थाः(Essential/Recommended Readings/Texts)

1. श्रीराघवेन्द्रयतिकृतः आथर्वणोपनिषत्खण्डार्थः

सहायकग्रन्थाः(Additional Readings :)

1. आनन्दतीर्थ-कृतं आथर्वणोपनिषद्भाष्यम् – सर्वमूलग्रन्थाः
2. उपनिषद्भाष्यम् - By PPSM Bangalore
3. उपनिषद्भाष्यम् – with commentaries published by DVSRF. Bangalore.

परीक्षापद्धति: माध्यमश्च(Examination Scheme and Mode)

(क) परीक्षाद्वारा बाह्यमूल्याङ्कनम् -

1. वैकल्पिकप्रश्नोत्तराणि, 2. एकेन वाक्येन उत्तरलेखनम्, 3. लघूत्तरीयप्रश्नाः, 4. दीर्घोत्तरप्रश्नाः।

(ख) आन्तरिकमूल्याङ्कनम् -

अधोलिखितेषु कानिचित् चत्वारि आश्रित्य मूल्याङ्कनं विधेयम्-

1. कार्यशालासु भागग्रहणम्।
2. प्रदत्तकार्यलेखनम्।
3. पाठ्यविषयाधारेण चलच्चित्रनिर्माणम्।
4. शास्त्रसंजीवनीकार्यक्रमे भागग्रहणम्।
5. वाग्वर्धिनीसभायाम् अधीतविषयप्रस्तुतिः।

द्वैतवेदान्तः शास्त्रि-पाठ्यक्रमः

VIII SEMESTER

DSCC 22 - वादकथाप्रकारः

पाठ्यक्रमस्य उद्देश्यानि (Course Objectives)

- शास्त्राध्ययनाङ्गभूतायाः वादप्रक्रियायाः परिचयः ।
- तात्त्विकांशानां प्रामाण्यसम्पादनाय प्रमाणप्रदर्शनप्रकारस्य बोधनम् ।
- प्रतिपक्षिप्रयुक्तप्रमाणानां विमर्शनप्रकारबोधनम् ।
- प्रत्यक्षानुमानागमादिप्रमाणानां कथं निर्दुष्टत्वं सम्पादनीयमिति प्रदर्शनम् ।

अधिगमस्य परिणामाः (Learning Outcomes): अस्य पाठ्यक्रमस्य अध्ययनानन्तरं छात्राः :-

- शास्त्रेषु वादप्रक्रियायाः क्रमं ज्ञास्यन्ति ।
- प्रत्यक्षानुमानागमादीनां प्रमाणानां परिशीलने परीक्षणे समर्था भविष्यन्ति ।
- भेदविषये प्रतिवादिप्रयुक्तानां आक्षेपानां समाधानप्रकारं ज्ञास्यन्ति ।
- अभेदविषये अनुपपत्तिप्रदर्शनप्रकारं ज्ञास्यन्ति ।

श्रेयोऽङ्क-प्रारूपम् (Credit Framework)

पाठ्यक्रमकूटाङ्कः Course Code	पाठ्यक्रमशीर्षकः Course Title	पाठ्यक्रमस्य श्रेयोङ्कविभाजनम् Credit Distribution of the Course			श्रेयोङ्काः Credits
		व्याख्यानम् Lecture	अनुशिक्षणम् Tutorial	प्रशिक्षणम्/अभ्यासः Practical/Practice	
DSCC 22	वादकथाप्रकारः	04	0	0	04

पाठ्यक्रमविवरणम्

अन्विति: १.

श्रेयोङ्कः 1

ग्रन्थावतरणिका ।

- मङ्गलपद्यम् मूलटीकयोः
- अनुमानागमयोः ईश्वरे प्रामाण्यसमर्थनम्
- मुक्तभेदसमर्थनम्
- मुक्तभेदसाधकानुमाने विमतादीनां सार्थक्यम्
- मुक्तभेदसाधकानुमाने हेतुविचारः
- मुक्तत्वनिर्वचनम्

अन्विति: २.

श्रेयोङ्कः 1

भेदे पारमार्थिकत्वादिप्रश्नायोगसमर्थनम्

- प्रश्नस्य संशयमूलकत्वसमर्थनम्
- भेदे-पारमार्थिकत्वादिकोटिकसंशयायोगसमर्थनम्
- प्रश्नायोगे दृष्टान्तनिरूपणम्
- पूर्वोक्तप्रश्नसंशयायोगे अनुमानप्रयोगः

अन्विति: ३.

श्रेयोङ्कः 1

अनिर्वचनीयनिरासः ।

- अनिर्वचनीये प्रमाणाभावोक्तिः
- अनिर्वचनीयप्रतीतिसामान्याभावसमर्थनम्
- मिथ्याशब्दस्यासद्वाचित्वसमर्थनम्
- अनिर्वचनीयस्य अनुमानसिद्धत्वशङ्का-परिहारश्च

अन्विति: ४.

श्रेयोङ्कः 1

बाध्यत्वानुमानेन मिथ्यात्वसिद्धाव-निर्वचनी- यत्वसिद्धिशङ्का तन्निरासश्च ।

- बाध्यत्वानुमानस्य ईश्वरसाधककार्यानुमानवैलक्षण्यम्
- मूलोक्तस्य धूमत्वदृष्टान्तस्य अयुक्तत्वशङ्का तन्निरासश्च
- धूमत्वस्य बाष्पारोपितधूमवृत्तित्वाङ्गीकारे दोषकथनम्
- अनिर्वचनीये अनुमानं न प्रमाणमिति उपसंहारः

निर्धारितग्रन्थाः(Essential/Recommended Readings/Texts)

1. तत्वोद्योतप्रकरणम् (सटीकम् – नासदीय-सूक्त-पर्यन्तम्)

सहायकग्रन्थाः(Additional Readings :)

1. तत्त्वोद्योतप्रकरणम् ABMM Banagalore with many commentaries डा.अशोक चटर्जी शास्त्री, सं. सं. वि.वि, वाराणसी।
2. तत्त्वोद्योतप्रकरणम् – edited by Prof. A.Haridas Bhatt Published by PPSM Bangalore
3. तत्त्वोद्योतप्रकरणम् – Published by VMMP Uttaradi Matha Bangalore.

परीक्षापद्धतिः माध्यमश्च(Examination Scheme and Mode)

(क) परीक्षाद्वारा बाह्यमूल्याङ्कनम् -

1. वैकल्पिकप्रश्नोत्तराणि, 2. एकेन वाक्येन उत्तरलेखनम्, 3. लघूत्तरीयप्रश्नाः, 4. दीर्घोत्तरप्रश्नाः।

(ख) आन्तरिकमूल्याङ्कनम् -

अधोलिखितेषु कानिचित् चत्वारि आश्रित्य मूल्याङ्कनं विधेयम्-

1. कार्यशालासु भागग्रहणम्।
2. प्रदत्तकार्यलेखनम्।
3. पाठ्यविषयाधारेण चलच्चित्रनिर्माणम्।
4. शास्त्रसंजीवनीकार्यक्रमे भागग्रहणम्।
5. वाग्वर्धिनीसभायाम् अधीतविषयप्रस्तुतिः।

द्वैतवेदान्तः शास्त्रि-पाठ्यक्रमः

VIII SEMESTER

DSCC 23 - मिथ्यात्वनिर्वचनविमर्शः

पाठ्यक्रमस्य उद्देश्यानि (Course Objectives)

- अद्वैतवेदान्तरीत्या जगन्मिथ्यात्वनिरूपणक्रमस्य परिचयः ।
- जगन्मिथ्यात्वनिरूपणे प्रदर्शितानां प्रमाणानां परीक्षणक्रमबोधनम् ।
- श्रुत्या युक्त्या वा जगन्मिथ्यात्वं न सिद्ध्यतीति निरूपणम् ।
- अनुमानप्रमाणस्य निराकरणक्रमप्रदर्शनम् ।

अधिगमस्य परिणामाः (Learning Outcomes):

अस्य पाठ्यक्रमस्य अध्ययनानन्तरं छात्राः :-

- अद्वैतमते जगतः मिथ्यात्वं कथं प्रतिपादितमिति ज्ञास्यन्ति ।
- अद्वैतमतोक्तं जगन्मिथ्यात्वं प्रामाणिकं वा इति विमर्शने समर्था भविष्यन्ति ।
- कथं जगन्मिथ्यात्ववादः युक्त्यादिप्रमाणैः विमृष्ट इति ज्ञातुं शक्यन्ति ।
- अनुमानप्रमाणस्य विमर्शनप्रक्रियां ज्ञास्यन्ति ।

श्रेयोऽङ्क-प्रारूपम् (Credit Framework)

पाठ्यक्रमकूटाङ्कः Course Code	पाठ्यक्रमशीर्षकः Course Title	पाठ्यक्रमस्य श्रेयोऽङ्कविभाजनम् Credit Distribution of the Course			श्रेयोङ्काः Credits
		व्याख्यानम् Lecture	अनुशिक्षणम् Tutorial	प्रशिक्षणम्/अभ्यासः Practical/Practice	
DSCC 23	मिथ्यात्वनिर्वचनविमर्शः	04	0	0	04

पाठ्यक्रमविवरणम्

अन्विति: १.

श्रेयोङ्क: 1

मिथ्यात्वानुमाने साध्यस्य मिथ्यात्वस्य चिन्तनम्

- सदसत्त्वानधिकरणत्वं मिथ्यात्वम्
- बाध्यत्वं मिथ्यात्वम्
- ज्ञानत्वेन ज्ञान-निवर्त्यत्वं मिथ्यात्वम्
- स्व-समानाधिकरणात्यन्ताभावप्रतियोगित्वं मिथ्यात्वम्
- सद्विविक्तत्वं मिथ्यात्वम्

अन्विति: २.

श्रेयोङ्क: 1

प्रथम-मिथ्यात्व-विमर्शः

- सत्त्वे सत्यसत्त्व-रूप-विशिष्टाभाव-पक्ष-विमर्शः
- सत्त्वात्यन्ताभावाऽसत्त्वात्यन्ताभाव-रूप-धर्म-द्वय-पक्ष-विमर्शः
- सत्त्वात्यन्ताभाववत्त्वे सत्यसत्त्वात्यन्ताभाववत्त्व-पक्ष-विमर्शः
- पूर्वोक्त-पक्षेषु व्याहृत्यर्थाऽन्तर-सिद्ध-साधन-साध्य-वैकल्यादि-दोष-कथनम्

अन्विति: ३.

श्रेयोङ्क: 1

द्वितीय-तृतीय-मिथ्यात्व-विमर्शः

- सामान्यतः द्वितीय-मिथ्यात्व-विमर्शः
- तात्त्विकत्व-पक्ष-विमर्शः
- स्वरूपेण निषेध-प्रतियोगित्व-विमर्शः
- ज्ञानत्वेन ज्ञान-निवर्त्यत्वस्य विमर्शः

अन्विति: ४.

श्रेयोङ्क: 1

चतुर्थ-पञ्चम-मिथ्यात्व-विमर्शः

- स्वात्यन्ताभावाधिकरणे एव प्रतीयमानत्वस्य विमर्शः
- पञ्चम-मिथ्यात्व-निरासः
- पूर्वोक्त-दोषाणां चतुर्थ-मिथ्यात्व-पक्षेऽनुगमनम्
- मिथ्यात्वस्य सर्वथा अनुमानासिद्धत्वनिरूपणम्

निर्धारितग्रन्थाः(Essential/Recommended Readings/Texts)

1. श्रीमद्व्यासतीर्थविरचितम् न्यायामृतम् (पञ्च-मिथ्यात्व-भङ्गान्तम्)

सहायकग्रन्थाः(Additional Readings :)

1. न्यायामृतम् –DVS RF Uttaradimatha Bengaluru
2. न्यायामृतम् – Prof. A.Haridas Bhat. PPSM Bengaluru
3. न्यायामृतम् - Prof. A.Haridas Bhat. SGSV. Raghavendra Swami Matha Mantralayam.

परीक्षापद्धति: माध्यमश्च(Examination Scheme and Mode)

(क) परीक्षाद्वारा बाह्यमूल्याङ्कनम् -

1. वैकल्पिकप्रश्नोत्तराणि, 2. एकेन वाक्येन उत्तरलेखनम्, 3. लघूत्तरीयप्रश्नाः, 4. दीर्घोत्तरप्रश्नाः।

(ख) आन्तरिकमूल्याङ्कनम् -

अधोलिखितेषु कानिचित् चत्वारि आश्रित्य मूल्याङ्कनं विधेयम्-

1. कार्यशालासु भागग्रहणम्।
2. प्रदत्तकार्यलेखनम्।
3. पाठ्यविषयाधारेण चलच्चित्रनिर्माणम्।
4. शास्त्रसंजीवनीकार्यक्रमे भागग्रहणम्।
5. वाग्वर्धिनीसभायाम् अधीतविषयप्रस्तुतिः।